

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidus väärtpaberiarvelduse parandamise ja väärtpaberite keskdepositooriumide (CSDd) kohta, ning millega muudetakse direktiivi 98/26/EÜ”

COM(2012) 73 final – 2012/0029 (COD)

(2012/C 299/14)

Raportöör: **Peter MORGAN**

15. märtsil 2012 otsustas Euroopa Parlament ja 3. aprillil 2012 Euroopa Liidu Nõukogu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 114 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidus väärtpaberiarvelduse parandamise ja väärtpaberite keskdepositooriumide (CSDd) kohta, ning millega muudetakse direktiivi 98/26/EÜ”

COM(2012) 73 final – 2012/0029 (COD).

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektsioon võttis arvamuse vastu 12. juunil 2012.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 482. istungjärgul 11.–12. juulil 2012 (11. juuli istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 110, vastu hääletas 2, erapooletuks jäi 4 liiget.

1. Järeldused ja soovitused

1.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tervitab kõnealust õiguslikku algatust. Väärtpaberite keskdepositooriumide (edaspidi „CSD”) määruse jõustumisel on komisjon saanud valmis ELi finantsinfrastruktuuri reguleerimise uue raamistiku kolm sammast: CSDde määrus, Euroopa turu infrastruktuuri määrus ja finantsinstrumentide turgude direktiiv/määrus.

1.2 Euro kasutuselevõtt on suurendanud piiriüleseid investeringuid väärtpaberitesse ning piiriüleste investeeringute sujuva toimimise eeldus on kogu ELis kehtivate ühiste standardite olemasolu. Arvelduskorra kõrge tase vähendab vastaspoole riski, täpsemalt likviidsusriski ja asendamise riski. Veelgi olulisem on see, et see parandab investorite kaitset, aidates tagada väärtpaberite ostjate ja müüjate vaheliste tehingute turvalise ja õigeaegse toimimise. Selles mõttes astutakse kõnealuse määrusega oluline samm ühtse turu lõpuleviimise suunas.

1.3 Üks CSDde tegevusvaldkonnas kavandatud suur muudatus on keeld omada piiratud pangalitsentsi. See puudutab kahte suurt rahvusvahelist CSDd, mis kasutavad oma pangandusteenuste osutamise suutlikkust, et toetada ulatuslikke arveldus- ja hoiuprotsesse. Komitee tunnustab, et üleilmset seisukohad (G 20, Euroopa Komisjon, Rahvusvaheline Väärtpaberijärelevalve Organisatsioon jne) pooldavad kindlalt krediitiasutuste lahutamist. Komitee toetab komisjoni ning leiab, et eraldiseisev pank on parim lahendus.

1.4 Väga oluline on ettepanek kehtestada ühtne nõue arveldada tehing kaks päeva pärast kauplemispäeva (T+2). Kuigi selle saavutamine ELi tasandil on tõenäoline, tuleb tegeleda üleilmsete tehingutega seotud mureküsimustega.

1.5 Ettepanekud eeldavad kaubeldavate väärtpaberite puhul elektroonilise finantsinstrumendi kasutuselevõttu. Nähakse ette 1. jaanuaril 2020 lõppev üleminekuajag. Sellegipoolest on liikmesriikide edusammud olnud selles osas väga erinevad ning vajalik võib olla poliitiline kompromiss.

2. Sissejuhatus

2.1 Väärtpaberite keskdepositooriumid (CSDd) on finantsturgude jaoks süsteemse tähtsusega. Igale väärtpaberitega kauplemisele, kas väärtpaberiturul või väljaspool seda, järgnevad kauplemisjärgsed protsessid, mille tulemusena asjaomane tehing arveldatakse, ehk väärtpaberid loovutatakse raha vastu. CSDd on võtmetähtsusega asutused, mis võimaldavad arveldust, korraldades nn väärtpaberiarveldussüsteeme. CSDd tagavad ka esmase registreerimise ja väärtpaberikontode keskse hoidmise, millel registreeritakse see, kui palju väärtpabereid on kellegi poolt emiteeritud ja kõik nende väärtpaberite hoidmisega seotud muudatused.

2.2 CSDdel on määrav roll ka tagatiste turu jaoks, eelkõige rahapoliitika eesmärgil. Näiteks keskpanga rahapoliitika toimingu puhul läbib peaaegu kogu aktsepteeritud tagatis ELis, eelkõige euroalal, CSDde korraldatavaid väärtpaberiarveldussüsteeme.

2.3 ELis arveldati väärtpaberiarveldussüsteemides 2010. aastal tehinguid väärtuses ligikaudu 920 triljonit eurot ning hoiti 2010. aasta lõpus väärtpabereid väärtuses peaaegu 39 triljonit eurot. ELis on rohkem kui 30 CSDd, üldiselt üks igas riigis, ning kaks rahvusvahelist CSDd (Clearstream Banking Luxembourg ja Euroclear Bank), mis on CSDde alaliik ja on spetsialiseerunud rahvusvaheliste võlakirjade (nn eurovõlakirjade) emiteerimisele.

2.4 Kuigi CSDd tegutsevad riigisiselt turvaliselt ja tõhusalt, on piiriüleseid investeeringuid toetav piiriülene arveldus keerukam ja kulukam kui riigisisene arveldus. Näiteks arvelduse ebaõnnestumiste arv on piiriüleste tehingute puhul kõrgem kui riigisiseste tehingute puhul ning piiriülese arvelduse kulud on riigisisese arvelduse kuludest kuni neli korda suuremad. Üldiselt on CSDde kulud minimaalsed võrreldes infrastruktuuri kõigi elementide kasutamisest tekkivate üldkuludega, kuigi nad põhjustavad märkimisväärseid kulusid emitentidele.

2.5 Turvalisuse probleemid on põhjustatud mitmest tegurist, sealhulgas järgmistest:

- arveldustsükli pikkus. Ajavahemik tehingu ja arveldamise vahel ei ole ELis ühtlustatud ning see põhjustab väärtpaberite piiriülese arvelduse korral häireid;
- väike, kuid oluline osa väärtpaberitest on ikka veel paberkujul. Need arveldatakse pikema arveldustsükli alusel, mis suurendab investoritega seotud riski;
- arvelduse ebaõnnestumiste suhtes, mis on olukorrad, kus tehingut ei õnnestu arveldada kavandatud arvelduspäeval, ei kohaldata kõigil turgudel hoiatavat karistust ning kui kohaldatakse, siis arvelduskorra meetmed on turgude lõikes väga erinevad;
- kuigi direktiiviga 98/26/EÜ arvelduse lõplikkuse kohta makse- ja väärtpaberiarveldussüsteemides vähendatakse häireid väärtpaberiarveldussüsteemides, mis tulenevad asjaomase süsteemi liikme maksejõuetusmenetlusest, ei käsitleta selles süsteemi muid riske ega süsteemi korraldava CSD vastupidavust. Mõnel CSD-l on täiendav krediidi- ja likviidsusrisk, mis tuleneb pangandusteenuste osutamisest lisaks arveldusele;
- CSDde vahelised kokkulepped ühenduse loomiseks, mida loetakse esimeseks sammuks Euroopa arveldusturgude konsolideerimisel, tekitavad küsimusi turvalisuse kohta juhul, kui selliste ühenduste jaoks puuduvad konkreetsed usaldatavusnõuded. Lisaks suurendavad need CSDde omavahelist sõltuvust, mis veelgi õigustab ühtse usaldatavusraamistiku kehtestamist.

2.6 Muret tekitab ka arvelduse ühtse tõhusa siseturu puudumine. Jätakuvalt on Euroopa kauplemissjargel turul olulised tõkked, näiteks väärtpaberite emitentide piiratud juurdepääs CSDdele, CSDdele kehtivad erinevad riiklikud litsentsimiskorrad ja -eskirjad kogu ELis ning piiratud konkurents eri riikide CSDde vahel. Nende tõkete tõttu on turg väga killustatud. Seepärast sõltub tehingute piiriülene arveldus üleliia keerukatest hoiuahelatest, mis sageli hõlmavad mitut CSDd ja mitut muud vahendajat. Sellel on negatiivne mõju nii tõhususele kui ka piiriüleste tehingutega seotud riskidele.

2.7 Kõnealused probleemid on olulised, sest Euroopas suureneb jätkuvalt piiriüleste tehingute arv, alates tavalisest väärtpaberite ostust/müügist kuni tagatise üleandmiseni, ning CSDd muutuvad vastastikku üha seotumaks. Need suundumused eeldatavasti kiirenevad Target2 Securities (T2S) tulekuga, mis on eurosüsteemi algatatud projekt, et pakkuda Euroopas väärtpaberite arvelduseks piirideta ühtset platvormi, ja mille algus on kavandatud 2015. aastaks.

3. Määruse ettepaneku põhisisu

3.1 Kavandatud määruel on kaks peamist osa: meetmed, mis käsitlevad kõiki turu korraldajaid seoses väärtpaberite arveldusega (II jaotis), ja meetmed, mis käsitlevad konkreetselt CSDsid (III, IV ja V jaotis).

Väärtpaberiarveldus

3.2 II jaotises kehtestatakse väärtpaberite puhul nn elektroonilise finantsinstrumendi kasutuselevõtt / immobiliseerimine, mis on väärtpaberite emiteerimine registrikande vormis. Selle meetme eesmärk on suurendada arvelduse tõhusust, hõlbustada arveldusperioodide lühendamist ja tagada väärtpaberite emissiooni terviklikkus, võimaldades väärtpaberiosaluste lihtsamat võrdlemist. Kavandatud määruelga nähakse ette piisavalt pikk üleminekuperiood, kuni 1. jaanuarini 2020, et võimaldada seda nõuet täita nende liikmesriikide turu korraldajatel, kus on ikka veel märkimisväärne kogus paberkujul väärtpaberid.

3.3 II jaotisega ühtlustatakse väärtpaberite tehingute arveldusperiood kogu ELis. Enamik väärtpaberite tehinguid arveldatakse Euroopas kas kaks või kolm päeva pärast kauplemispäeva, sõltuvalt konkreetselt turust. Arveldusperiood ühtlustatakse ja määratakse kindlaks, et see on kaks päeva pärast kauplemispäeva, kuigi lubatud on ka lühemad arveldusperioodid.

3.4 Samuti ühtlustatakse II jaotises arveldusdistsipliini meetmed kogu ELis. Need koosnevad eelmeetmetest, et ennetada arvelduse ebaõnnestumisi, ja järelmeetmetest, et tegeleda arvelduse ebaõnnestumistega.

Väärtpaberite keskdepositooriumidele tegevusloa andmine ja järelevalve nende üle

3.5 Direktiivis 98/26/EÜ on juba määratletud väärtpaberiarveldussüsteemid kui vormiline struktuur, mis võimaldab väärtpaberite ülekandmist eri liikmete vahel. Kõnealuses direktiivis aga ei ole käsitletud asutusi, kes vastutavad selliste süsteemide korraldamise eest. Võttes arvesse selliste süsteemide muutumist üha keerukamaks ja arveldusega seotud riske, on oluline, et väärtpaberiarveldussüsteeme korraldavad asutused on õiguslikult määratletud, neil on tegevusloa ja nende üle teostatakse järelevalvet ühtsete usaldatavusnõuete alusel.

3.6 CSDdele peavad andma tegevusloa ja nende üle peavad teostama järelevalvet selle riigi pädevad asutused, kus nad on registreeritud. Võttes siiski arvesse nende tegevuse üha rahvusvahelisemat laadi, tuleks konsulteerida teiste ametiasutustega, kes on seotud CSD korraldatud väärtpaberiarveldussüsteemi(de) ja grupi teiste üksustega. Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvel (ESMA) saab olema oluline roll tehniliste standardite eelnõude väljatöötamisel, et ühtlustada tegevuslubade andmise menetlust ja tagada koostöö ametiasutuste vahel.

3.7 Ettepanekuga antakse CSDdele nn pass teenuste osutamiseks liidus, osutades teenust teises liikmesriigis kas otse või seal filiaali asutamise teel. Kolmanda riigi CSD-le võib anda juurdepääsu liidu turule, kui ESMA on teda tunnustanud.

Nõuded väärtpaberite keskedepositooriumidele

3.8 Kuna CSDd on süsteemselt olulised ja osutavad väärtpaberiturule seisukohast olulisi teenuseid, peavad nad vastama rangetele usaldatavusnõuetele, et tagada nende elujõulisus ja nende liikmete kaitse. CSDdele esitatavad nõuded on jagatud mitmesse kategooriasse: organisatsioonilised nõuded, äritegevuse eeskirjad, nõuded CSD teenustele, usaldatavusnõuded ning nõuded CSDde vahelistele ühendustele.

3.9 Äritegevuse eeskirjadega nõutakse, et tehingud oleksid mittediskrimineerivad, läbipaistvad ja rangelt riskipõhised ning et pädevatele asutustele avalikustataks kõik kulud ja tulud.

3.10 Nõuded CSDde teenustele hõlmavad kohustusi seoses kontode päevasise võrdlemisega ning kontode lahus hoidmisega. Rahaarveldusega seoses nõutakse ettepanekus, et CSDd arveldavad keskpanga kontode kaudu, kui see on praktiline ja võimalik. Kommertspankade juures on rahaarveldus lubatud, kuid vastupidiselt mõnele praegusele tavale peab see olema tehtud eraldi krediidasutuse kaudu, kes tegutseb arveldusagendina.

3.11 CSDde usaldatavusnõuded hõlmavad olulisi sätteid operatsiooniriski vähendamise kohta. Kuna CSDdel ei lubata panganduslike teenuste otse osutamist, on operatsioonirisk peamine risk, millega CSDd kokku puutuvad. Kõnealused sätted hõlmavad asjakohaseid meetmeid, millega alati tagada operatsioonide (sealhulgas arveldus) järjepidevus. Kapitalinõuded on samuti kehtestatud, viidates tegevuskuludele – CSDd peaksid hoidma kapitali, jaotamata kasumit ja reserve, millega katta vähemalt kuue kuu tegevuskulud.

3.12 Nõuded CSDde vahelistele ühendustele hõlmavad eeskirjade kehtestamist arvelduse identse lõplikkuse kohta.

Juurdepääs väärtpaberite keskedepositooriumidele

3.13 Üks selle algatuse eesmärke on avada turg CSD teenustele ja kõrvaldada takistused juurdepääsult. Käsitletakse kolme tüüpi juurdepääsu: a) emitentide ja CSDde vahel, b) CSDde endi vahel ning c) CSDde ja teiste turuinfrastruktuuride vahel.

3.14 Ettepanekuga antakse emitentidele õigus registreerida oma väärtpaberid liidus tegevusluba omavas mis tahes CSDs, samuti antakse CSDdele õigus osutada teenuseid seoses väärtpaberitega, mida reguleeritakse teise liikmesriigi seadusega.

3.15 CSD-l peaks olema õigus saada tehinguvoogusid kesketelt vastaspooltelt ja kauplemisskohtadelt ning kõnealustel infrastruktuuridel peaks olema juurdepääs CSDde korraldatavatele väärtpaberiarveldussüsteemidele.

Krediidasutus

3.16 Kui keskpankade kaudu arveldamine ei ole praktiline või võimalik, võivad CSDd pakkuda oma liikmetele rahaarveldust kommertspankade kaudu. CSDd ei peaks siiski ise osutama arvelduse kõrval pangandusteenuseid, vaid pädevad asutused peaksid andma neile loa määrata krediidasutus, kes tegutseks arveldusagendina sularahakontode avamiseks ja annaks krediidi-liini, et lihtsustada arveldust.

3.17 CSDde ja arveldusagentide selline eristamine on oluline meede seoses CSDde turvalisuse ja selle suurendamisega. Arvelduse kõrval osutatavad pangandusteenused suurendavad CSDde riske ja seega kohustuste mittetäitmise või tõsise stressi tekkimise tõenäosust.

3.18 Kuigi pangandusteenuseid osutab mõni CSD päevasiselt (kaetakse täielikult tagatistega ja muude finantsvahenditega) ja need piirduvad arvelduse kõrvalteenustega, on käitatavad summad siiski märkimisväärsed ning igal sellisel CSD kohustuste mittetäitmisel oleksid negatiivsed tagajärjed väärtpaberite ja makseturgudele. Nõue osutada pangandusteenuseid teise juriidilise isiku kaudu kui see, kes osutab CSD põhiteenuseid, hoiab ära riskide ülekandumise pangandusteenustelt CSD põhiteenustele, eriti maksejõuetuse või tõsise stressi korral, mis tuleneb pangandusteenustest.

3.19 Nende CSDde jaoks, kes praegu osutavad pangandusteenuseid, on peamine selle meetmega seotud kulu õiguskulud, mis on seotud pangandusteenuseid osutava eraldi juriidilise isiku loomisega. Komisjon leiab, et pangandusteenuste eraldamisele ei ole vähem rangeid alternatiive, mis kõrvaldaks täielikult ohu, et riskid kanduvad pangandusteenustelt üle CSDde põhiteenustele.

3.20 Et tagada kasu saamine sama ettevõtete grupi sees nii CSD- kui ka pangandusteenuste osutamisest, ei tohiks nõue, et pangandusteenuseid peab osutama eraldi krediidasutus, piirata krediidasutuse õigust kuuluda samasse ettevõtete gruppi CSDga.

3.21 Pädev asutus peaks iga juhu puhul eraldi suutma tõendada, et puudub süsteemne risk, mis on tekkinud nii CSD- kui ka pangandusteenuste osutamisest sama juriidilise isiku poolt. Sellisel juhul võiks teha põhjendatud taotluse Euroopa Komisjonile, kes võib lubada erandi tegemist. Igal juhul peaks krediidasutusena litsentseeritud CSD tegevus olema piiratud arvelduse kõrval osutatavate pangandusteenustega.

Sanktsioonid

3.22 Kohaldatavate siseriiklike järelevalvesüsteemide läbivaatamise tulemusena on ilmnunud näiteks, et rahaliste karistuste suurus on liikmesriigiti väga erinev, et mõnel päeval asutusel puuduvad teatud olulised sanktsioonide kohaldamise volitused ning mõned pädevad asutused ei saa kehtestada sanktsioone füüsilistele ja juriidilistele isikutele. Seepärast teeb komisjon ettepaneku, et pädevate asutuste käsutuses peaks olema miinimumkogu halduskaristusi ja -meetmeid, sealhulgas tegevusloa kehtetuks tunnistamine, avalik hoiatus, juhtkonna ametist vabastamine, käesoleva määruse rikkumisest saadud tulu tagastamine, kui selle suurus on võimalik tuvastada, ning haldustrahvid.

4. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee seisukoht

4.1 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tervitab kõnealust õiguslikku algatust. Väärtpaberite keskdepositooriumide (edaspidi „CSD“) määruse jõustumisel on komisjon saanud valmis ELi finantsinfrastruktuuri reguleerimise uue raamistiku kolm sammast: CSDde määrus, Euroopa turu infrastruktuuri määrus ja finantsinstrumentide turgude direktiiv/määrus. Need kolm vahendit koos katavad laialatuslikult ja täielikult kogu turu. Komisjon peab tagama nende vahendite omavahelise sobivuse ilma kattumiseta, mis võiks põhjustada uute eeskirjade erinevaid tõlgendusi. Samuti on väga oluline, et need õiguslikud algatused oleksid olulistes valdkondades omavahel sidusad ja kooskõlas.

4.2 Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) ülesanne on tehniliste standardite koostamine nii kõnealusele uuele õigusaktile kui ka teisele kahele sambale. Komitee märgib, et ESMA-le on tehtud ülesandeks paljude ülesannete ja kohustuste täitmine suhteliselt lühikese aja jooksul. Muu hulgas hõlmavad need reitinguagentuuride reguleerimisega seotud kohustusi, auditisektori järelevalvet, lühikeseks müügi ja krediidiriski vahetustehingutega tegelemist ning alternatiivsete investeerimisfondide valitsejaid käsitleva direktiivi järelevalvet. On oluline, et ESMA-l oleks piisavalt vajalike oskuste ja kogemustega töötajaid, et neid ülesandeid tõhusalt täita.

4.3 Nüüd mil finantsteenuste pakkujatele kohaldatakse uusi õigusnorme, uut järelevalvet, uusi usaldatavusnõudeid jne, toovad CSD-eeskirjad finantsteenuste tööstusele veelgi muudatusi. Komitee toetab nende uute muudatuste sisseviimist, kuid kutsub reguleerijaid ja järelevaatajaid, eelkõige ESMA-t arvestama potentsiaalseid probleeme, mida võib põhjustada liigne reguleerimine.

4.4 Euro kasutuselevõtt on suurendanud piiriüleseid investeerimisi väärtpaberitesse ning piiriüleste investeerimiste sujuva toimimise eeldus on kogu ELis kehtivate ühiste standardite olemasolu. Arvelduskorra kõrge tase vähendab vastaspoole riski, täpsemalt likviidsusriski ja asendamise riski. Veelgi olulisem on see, et see parandab investorite kaitset, aidates tagada väärtpaberite ostjate ja müüjate vaheliste tehingute turvalise ja õigeaegse toimimise. Selles mõttes astutakse kõnealuse määrusega oluline samm ühtse turu lõpuleviimise suunas.

4.5 Samuti tuleb ühtse turu kontekstis tervitada nn passi andmise ettepanekut, sest see aitab kaotada juurdepääsütökkeid, samal ajal kui emitentidele antakse õigus registreerida oma väärtpaberid liidus tegevusloa omavas mis tahes CSDs. Seda riiklike monopolide lõhkumist tuleb tervitada ka siseturul.

4.6 Madalal riskil põhinev lähenemisviis CSD ärimudeli määramisele koos asjaoluga, et kõnealust mudelit piiratakse tegelikkuses eeskirjadega, avaldab tõenäoliselt nii positiivset kui ka negatiivset mõju CSDde konkurentsivõimele ja innovatsioonile. Kaheldamatu eelis on piirulise turu avamine. CSDdel on lubatud osutada mitmesuguseid teenuseid, eeldusel, et need aitavad suurendada väärtpaberiturgude turvalisust, tõhusust ja läbipaistvust. Lisaks teeb komitee ettepaneku, et selleks, et veelgi edendada innovatsiooni, tuleks CSDdel keelata CSD-väliste ettevõtete omamine vaid siis, kui selline tegevus kahjustaks CSD riskiprofiili.

4.7 Üks CSDde tegevusvaldkonnas kavandatud suur muudatus on keeld omada piiratud pangaliitsentsi. See puudutab kahte suurt rahvusvahelist CSDd (Euroclear ja Clearstream), mis kasutavad oma pangandusteenuste osutamise suutlikkust, et toetada ulatuslikke arveldus- ja hoiuprotsesse. Pangandusteenuste ulatus on väga piiratud ning see läbis hiljutise kriisi igasuguste probleemideta. Komitee tunnustab siiski, et üleilmsed seisukohad (G 20, Euroopa Komisjon, Rahvusvaheline Väärtpaberijärelevalve Organisatsioon jne) pooldavad kindlalt krediidi-asutuste lahutamist. CSDdel lubatakse asutada pank, kui selle ulatus on piiratud ja see on grupi omandis. Selle pärast ei ole tõenäoliselt vaja CSD ärimudelit põhjalikult muuta.

4.8 Hoolimata komisjoni seisukohast, et pangandusteenuste eraldamisele CSDde põhiteenustest ei ole alternatiive, annab punktis 3.21 kirjeldatud säte võimaluse teha erandeid, kui seda toetab liikmesriigi pädev asutus. Kuigi erandi tegemise võimalus on olemas, toetab komitee komisjoni ning leiab, et eraldiseisev pank on parim lahendus.

4.9 Ettepanekud eeldavad kaubeldavate väärtpaberite puhul elektroonilise finantsinstrumendi kasutuselevõttu. Nähakse ette 2020. aastal lõppev üleminekuaeg. Sellegipoolest on liikmesriikide edusammud olnud selles osas väga erinevad ning vajalik võib olla poliitiline kompromiss.

4.10 Veel üks oluline ettepanek on kehtestada ühtne nõue arveldada tehing kaks päeva pärast kauplemispäeva (T+2). Kuigi selle saavutamine siseturul on tõenäoline, tuleb tegeleda üleilmsete tehingutega seotud mureküsimustega. Nende hulgas on järgmised: välisvaluuta loodavad lisaraskused, võimalus, et aktsiad on laenatud, ajavõondite kokkusobimatus, erinevad arveldustsüklid teistes piirkondades ning märkimisväärsed kulud, mis võivad tekkida süsteemide automatiseerimisel, et muuta T+2 võimalikuks.

4.11 Kõnealuse määrusega nõutakse põhimõtteliselt, et kõik CSDd võtaksid kasutusele süsteemi, millega n-õ trahvitakse osalejaid, kes õigel ajal tehingut ei arvelda, kuid see süsteem peab olema kohandatud vastavalt asjaomasele vahendile. Trahvimine mittelikviidsete või VKEde aktsiate hilinenud loovutamise korral avaldaks kahjulikku mõju nende turulikviidsusele. Tuleks kaaluda erandi tegemist börsil noteeritud VKEde puhul. Määruse ettepanekus ei räägita sellest, kuhu trahvide tulemusel kogutud vahendid suunatakse.

Brüssel, 11. juuli 2012

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Staffan NILSSON
